

ZAPISNIK

sa Šeste sjednice Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore 26. saziva, koja je održana 25. jula 2017. godine

Sjednica je počela u 11:00 sati. Predsjedavao je mr Radule Novović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali: mr Radule Novović, predsjednik Odbora, mr Branka Tanasijević, Petar Porobić, mr Aleksandra Vuković, mr Ervin Ibrahimović i Andrija Popović, članovi Odbora.

Pored članova Odbora, sjednici su prisustvovali i ovlašćeni predstavnici predlagača akta mr Dragan Pejanović, državni sekretar u Ministarstvu unutrašnjih poslova i nacionalni koordinator za NATO i gospodin Safet Korać, v. d. generalnog direktora Direktorata za strateško – razvojne poslove u Ministarstvu unutrašnjih poslova.

Predsjednik Odbora mr Radule Novović je konstatovao da Odbor ima kvorum za rad i punovažno odlučivanje i otvorio Šestu sjednicu Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport.

Za sjednicu je predložen i jednoglasno prihvaćen sljedeći

DNEVNI RED:

- 1. Predlog zakona o sprečavanju nasilja i nedoličnog ponašanja na sportskim priredbama, koji je utvrdila Vlada Crne Gore.**

*

Predsjednik Odbora mr Radule Novović, otvorio je raspravu povodom prve tačke dnevnog reda i naveo da je Predlog zakona o sprečavanju nasilja i nedoličnog ponašanja na sportskim priredbama, utvrdila Vlada Crne Gore na 32. sjednici i dostavila Skupštini Crne Gore 11. jula, tekuće godine, radi stavljanja u proceduru. Predlog Zakona je proslijeđen Odboru za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, kao nadležnom, u smislu člana 47 Poslovnika o radu Skupštine Crne Gore. Predsjednik Odbora je pozvao ovlašćenog predlagača akta da obrazloži razloge za donošenje zakona.

Mr Dragan Pejanović, državni sekretar u Ministarstvu unutrašnjih poslova i nacionalni koordinator za NATO, pozdravio je članove Odbora i izrazio zadovoljstvo što je na dnevnom redu Predlog zakona o sprečavanju nasilja i nedoličnog ponašanja na sportskim priredbama. Istakao je da se radi o kvalitetnom prijedlogu zakona, koji se donosi deset godina od donošenja važećeg zakona. Takođe, naglasio je da je za sve ovo vrijeme važeći zakon kvalitetno implementiran, ali se zbog razvoja društvenih odnosa, kao i potrebe usklađivanja sa matičnom Konvencijom Savjeta Evrope

i zakonodavstvom Evropske unije (*acquis communautaire*), kao i drugim međunarodnim normama, ukazala potreba da Ministarstvo pripremi prijedlog novog zakona. Potom je naveo sedam ključnih novina sadržanih u ovom prijedlogu zakona.

Kada je riječ o prvoj novini, podsjetio je da se, ista, odnosi na proširenje definicije pojma nasilja. Pored postojećeg definisanja u važećem zakonu, određena su ponašanja koja nijesu bila predviđena važećim zakonom, a to su:

- fizički napad na sudiju, delegate i druga službena lica na sportskoj priredbi,
- nedolično i uvredljivo ponašanje takmičara na sportskoj priredbi, prema gledaocima, sudijama ili službenim licima,
- fizički napad na policijske službenike ili lica koja vrše poslove zaštite lica i imovine, u skladu sa zakonom kojim se uređuje djelatnost zaštite lica i imovine koje ne obezbjeđuje država,
- izazivanje mržnje ili netrpeljivosti koja može da dovede do fizičkog sukoba učesnika sportske priredbe,
- pozivanje ili podsticanje na tuču ili nered sa policijskim službenicima, licima koja vrše poslove zaštite, službenim licima organizatora takmičenja i nedolično ponašanje kojim se može ugroziti bezbjednost učesnika sportske priredbe.

Druga novina se odnosi na pojačane obaveze samog organizatora sportske priredbe. Pored obaveze da angažuje hitnu pomoć, sada se nameće potreba, u zavisnosti od konkretnog slučaja, da angažuje i službu zaštite, komunalne službe ili inspekcijske službe.

Treća se novina odnosi na zabranu točenja alkoholnih pića u objektima, oko objekta u kojem se organizuje sportska priredba, ili na prilaznim putevima, tri sata prije, u toku, i tri sata poslije sportske priredbe, posebno, kada se radi o priredbama pojačanog rizika, i tu se daje ovlašćenje policijskim službenicima i zaštitarima, ne samo da zabrane unos alkohola, već i da svako lice koje je pod dejstvom alkohola, opojnih droga ili drugih psihoaktivnih supstanci, udalje i ne dozvole mu ulazak na sportsku priredbu.

Četvrta novina se odnosi na uslove koje moraju da ispunjavaju sportski objekti, što je za sportiste veoma važno. Istakao je da je, do sada, propisivana obaveza za određene sportske objekte, posebno gdje se održavaju manifestacije visokog rizika, dok se, sada, to odnosi na sve sportske objekte, s tim što su predviđeni i posebni uslovi u cilju pojačavanja bezbjednosti i sigurnosti učesnika sportske priredbe. Napomenuo je da je predviđeno da od 1. januara 2020. godine, svi sportski objekti moraju imati i posebne uslove koji podrazumjevaju:

- kontrolu pristupa,
- postavljanje ograde oko sportskih objekata,
- elektronsko očitavanje karata,

- fiksiranje stolica da se ne mogu iščupati fizičkom snagom,
- obezbjeđivanje posebnog prostora za rad hitne službe na licu mjesta u tom sportskom objektu i
- jasno definisanje određenih ulaza za označavanje.

Naglasio je da je duži rok ostavljen zbog administrativno-tehničke pripreme i finansijskih sredstava. Naveo je da se peta novina odnosi na poslove i ovlašćenja zaštitara, lica koja obavljaju poslove zaštite lica i imovine i policijskih službenika i da se težilo tome da se napravi njihovo sadejstvo na sportskim događajima, posebno na sportskim događajima visokog rizika, kako bi se znala komandna odgovornost. Podsjetio je da su, do sada postojali redari koji nijesu bili dovoljno obučeni, dok je novim zakonom propisano da zaštitar mora biti: lice koje je prošlo obuku, lice koje je položilo državni ispit i koje je, od strane Uprave policije, dobilo dozvolu da obavlja ove poslove, što znači da ta lica imaju skoro gotovo ista ovlašćenja kao i policajac. Napomenuo je da, jedino, ne može da primjenjuje mjere tajnog nadzora, dok sva ostala ovlašćenja predviđena zakonom o zaštiti lica i imovini, može.

Šesta novina se odnosi na to da lice koje prikriva identitet šalom, kapom, potkapom ili fantomkom, mora da otkrije svoj identitet, na zahtjev policijskog službenika, odnosno zaštitara.

Što se tiče sedme novine, ona se odnosi na pooštavanje kaznene politike. Pooštrene su novčane kazne, postoji kazna zatvora za teže prekršaje do 60 dana, dok su, uz novčane kazne, propisane i zaštitne mjere, odnosno, pored novčane kazne, može se izreći jedna od tri zaštitne mjere i to:

- nedozvoljavanje određenom licu da posjeti određeni sportski objekat,
- zabrana dolazaka na određenu sportsku priredbu, kao i prisustvo u stanici policije za vrijeme trajanja priredbe,
- da se zabrani njegov odlazak u inostranstvo, kada gostuje naša reprezentacija ili klub, uz obavezu da se, prije tog događaja, javi u stanicu policije i preda putnu ispravu.

Istakao je da se nada da će pooštrenje kaznene politike pozitivno uticati na eventualne počinioce prekršaja ili krivičnih djela. Podsjetio je da su u članu 2 Predloga zakona predviđena određena ponašanja, čak i nova ponašanja kao što je skandiranje, što, ranije, nije bilo definisano precizno, zbog želje da sportske priredbe budu mjesta okupljanja sportista, ljubitelja sporta i drugih osoba koje žele da se opuste, razvesele i rasonode, a ne poprište netolerancije, svađe, izazivanja mržnje, koje bi se sa sportskih terena prebacilo na ulicu i postalo veliki bezbjednosni problem.

Poslije uvodnog obrazloženja predstavnika predlagača zakona, predsjednik Odbora je zahvalio mr Draganu Pejanoviću, otvorio raspravu i pozvao članove Odbora da uzmu učešće.

Članica Odbora mr Branka Tanasijević se prva javila za riječ i naglasila da se ovdje radi o izuzetno dobrom zakonskom rešenju. Podsjetila je da je bila poslanica i kada je donesen važeći zakon, tako da je u mogućnosti da napravi paralelu između važećih rješenja i rješenja koja su sada predložena. Navela je da je i prethodni zakon imao pozitivne efekte i da je imao dovoljno zaštitnih mjera, kao i da se u Crnoj Gori jesu dešavali incidenti, ali da Crna Gora nije tipična po nedoličnom ponašanju na sportskim priredbama, barem, ne do one mjere, koliko je to karakteristika drugih država. Takođe je navela da su sedam novih rješenja u Predlogu zakona bila veoma sociološki inspirativna, pogotovo zbog proširenja pojma nasilja i šireg obuhvata situacija koje mogu uticati na sigurnost igrača i publike na sportskim priredbama. Istakla je da smatra da je to bilo neophodno i da je to bio nedostatak važećeg zakona. Naglasila je važnost zabrane dolaska na utakmicu ili drugu priredbu u alkoholisanom stanju ili pod uticajem psihoaktivnih supstanci, iz razloga što u tim slučajevima dolazi do popuštanja barijera i incident koji se nije planirao desiti, može se desiti i eskalirati, prenijeti se na ulice i rezultirati fatalnim ishodom. Istakla je da smatra da je novim rješenjem data prava mjera kako se treba navijati, kao i da je publika ta koja ima svoje sportske favorite i treba da uživa u sportskom dešavanju, a predloženi zakon stvara uslove da se to realizuje. Navela je da je značaj publike veoma bitan, da je publika na utakmicama trinaesti igrač, kao i da može svojim pozitivnim odnosom prema sportistima dovesti do toga da rezultat bude mnogo bolji. Međutim, ukoliko je publika izložena situacijama nasilja, sigurno je da će doći do smanjenja motivacije da se postigne dobar rezultat. Takođe je istakla značaj određivanja prave granice koja se ne može preći da bi to preraslo u incident i manifestovalo se nedoličnim ponašanjem na sportskoj priredbi. Pozdravila je sva rješenja i navela da je prije deset godina učestvovala u raspravi i podržala jedan ovakav zakon, ne samo kao poslanik, nego i kao sociolog, što će uraditi, ponovo.

Članica Odbora mr Aleksandra Vuković je zahvalila predsjedniku, predstavnicima Vlade i poslanici mr Branki Tanasijević na sjajnom uvodu i naglasila da je i sama akcentovala da se ponašanje sa sportskih terena ne prenosi, samo na ulicu, već i na više državne institucije. Dala je sugestiju u vezi sa pravopisnim ispravkama u tekstu ovog prijedloga zakona.

Član Odbora Andrija Popović je pozdravio prisutne i pohvalio stručnu službu Sekretarijata Odbora, koja je pripremila materijal za sjednicu. Naveo je da je Predlog zakona korak naprijed u odnosu na zakon koji je usvojen prije deset godina, kao i da je u toku perioda od donošenja prethodnog zakona bilo raznih dešavanja, koja su dovela do toga da se shvati što se sve mora mijenjati i da su, u tom smislu, propisane pomenute preventivne mjere u članu 9 Predloga zakona, zabrana prisustvovanja u članu 23 i kaznene odredbe od člana 28 do člana 31. Istakao je, kao vrlo važno, da se Predlog zakona naslanja na Konvenciju Savjeta Evrope, od prije godinu dana, o objedinjenom pristupu sigurnosnim i bezbjednosnim službenim mjerama na fudbalskim utakmicama i drugim sportskim događajima. Naveo je da je Predlog zakona dobar i da će riješiti mnoge probleme, kao i da će ga podržati.

Predsjednik Odbora je naveo da je višenaspektno izlaganje člana Odbora Andrije Popovića veoma značajno, s obzirom na to da se, primarno, radi o stavu čovjeka velikog sportskog iskustva, a ne samo kao poslanika. Pridružio se pohvalama upućenim Sekretarijatu Odbora za pripremljeni materijal za sjednicu.

Član Odbora Petar Porobić je pozdravio prisutne i naveo da se pridružuje izrečenim ocjenama i pohvalama i naveo da ima određene sugestije i pitanja. Navodeći pojam navijanje, istakao je da, isti, ima određeno značenje sa sociološkog gledišta, ali da ima i drugu dimenziju. Ističe da, iz svog iskustva direktora i organizatora sportskih događaja, može da ocijeni da je kod nas, i te kako, izraženo nedolično ponašanje na sportskim događajima, kao i da je bilo dosta incidentnih utakmica u Crnoj Gori, navodeći da je bilo eskalacija i na rukometnim utakmicama, vaterpolo i fudbalskim utakmicama. Iznio je sugestiju, u vezi sa članom 10 prethodnog stava, navodeći da isti nije adekvatno formulisan. Naveo je da je teško na početku godine odrediti koje su to utakmice visokog rizika, kao i da se treba utvrditi rok od petnaest ili dvadeset dana, u kome se može prijaviti utakmica visokog rizika, ističući značaj drugih okolnosti koje mogu dovesti do toga da neka utakmica postane visokorizična. Naveo je da je, u vezi člana 9 i preventivnih mjera, sporna predviđena saradnja sa navijačima, u smislu gostujućih navijača, kao i da smatra da, istu, nije moguće ostvariti. Takođe je naveo da je tekst zakona dobar, ali da će biti dosta problema u praksi, kada je u pitanju sprovođenje predviđenih rješenja, posebno u pogledu uslova koje objekti, u kojima se sportski događaji odigravaju, moraju po novom zakonu ispunjavati, zbog finansijskih ograničenja. Postavio je pitanje u vezi sa određivanjem odgovornog lica koje bi rukovalo sprovođenjem mjera sprečavanja nasilja, navodeći da su te mjere, do sada, sprovodili angažovani zaštitari, a da je policija organizovala i predlagala plan obezbjeđenja sportskih dešavanja. Tražio je preciziranje i upoređenje člana 6 stav 3 tačka 2 i člana 11 u Predlogu zakona.

Predsjednik Odbora je istakao da je Predlog zakona na javnoj raspravi bio četrdeset dana i da je moglo biti korisno da je poslanik Porobić iznesene sugestije uputio ranije. Takođe je postavio pitanje u vezi sa planiranjem promocije ovog zakona, u cilju preventivnog djelovanja.

Poslanica Branka Tanasijević se javila za riječ i dopunila svoje prethodno izlaganje, u smislu potvrđivanja činjenice da su se dešavali incidenti na sportskim događajima u našoj državi, ali ne sa fatalnim ishodom, zbog čega bi Crna Gora bila prepoznata kao država u kojoj se dešavaju neredi na sportskim priredbama.

Safet Korać, v. d. generalnog direktora Direktorata za strateško – razvojne poslove u Ministarstvu unutrašnjih poslova je zahvalio na pozitivnim ocjenama ovog prijedloga zakona i dao određena pojašnjenja, u vezi sa primjedbama člana Odbora Petra Porobića. Naveo je da se u članu 10, u prethodnom stavu, radi o pravilu koje je određeno da bi policija mogla napraviti jednogodišnji okvirni plan, osim kad je riječ o posebnim okolnostima, koje su već navedene, gdje se može dati rok od 15 dana ili od mjesec dana, da se dostavi obavještenje policiji. Što se tiče preventivnih

mjera i određivanja odgovornog lica koje bi rukovodilo sprovođenjem mjera za sprečavanje nasilja i lica koje rukovodi u određenim okolnostima, navodi da to može biti lice koje je organizator angažovao ispred zaštitara i koje rukovodi tim zaštitarskim timom. U vezi saradnje sa navijačima, navodi da se nije moglo naći kvalitetnije rješenje od ovoga koje je predviđeno.

Mr Dragan Pejanović, državni sekretar u Ministarstvu unutrašnjih poslova i nacionalni koordinator za NATO, dao je dodatna pojašnjenja u vezi sa pitanjem odgovornog lica, kao i da kopča članova 6, 9, 10 i 11, daje jednu cjelinu ili okvir za eliminisanje bojazni na koje je primjedbama ukazano.

Član Odbora Petar Porobić je, ponovo, tražio dodatno pojašnjenje, navodeći da član nije precizno formulisan, navodeći primjer incidenta na utakmici između reprezentacija Hrvatske i Crne Gore. Takođe je zatražio dodatna pojašnjenja u vezi određivanja odgovornog lica koje bi rukovodilo u slučaju incidenta na sportskom događaju. Naveo je primjer utakmice u Nikšiću, gdje je policija organizovala i osmislila bezbjednosni plan, u koji su bili uključeni zaštitari. Šef policije u gradu gdje se odigrava utakmica je, do sada, preuzimao odgovornost, rukovodio i davao plan. Naveo je da, stoga, smatra da je veoma problematično rješenje da šef zaštitara prihvati da bude odgovorno lice. Takođe je naveo da je naziv za odgovorno lice koje rukovodi, koji se upotrebljava u međunarodnim okvirima - komesar za bezbjednost i da takav naziv postoji u fudbalu, ali da nije takav slučaj u ostalim sportovima.

Mr Dragan Pejanović, ovlašćeni predstavnik predlagača zakona je odgovorio na pitanje člana Odbora Petra Porobića, navodeći da se član na koji se odnosi primjedba, tiče preventivnih mjera koje se preduzimaju na sportskim priredbama povećanog rizika, a ne na svim priredbama. Naveo je da, u tom slučaju, postoji dodatna potreba za angažovanjem zaštitara i da organizator određuje ko će biti odgovorno lice, da li iz kluba ili neko lice, posebno plaćeno u tu svrhu, ali da policija mora imati adekvatnog sagovornika sa druge strane. To bi podrazumijevalo neko lice koje bi preuzelo odgovornost kada se radi o sportskoj priredbi povećanog rizika. Istakao je da smatra da je novim zakonom utvrđen dobar balans mjera za bezbjedno održavanje sportskih manifestacija i pozvao prisutne da, ako smatraju da postoji potreba, podnesu amandmane. Takođe je istakao da planom nije bila predviđena promocija, ali da smatra da je to veoma dobar prijedlog i zahvalio predsjedniku Odbora na postavljenom pitanju i sugestiji.

Safet Korać, v. d. generalnog direktora Direktorata za strateško – razvojne poslove u Ministarstvu unutrašnjih poslova je podsjetio da su u izradi ovog zakona učestvovali i predstavnici određenih sportskih saveza, nevladina organizacija Klub navijača i da su detaljno upoznati sa ovim prijedlogom zakona, ali da će se raditi na dodatnom promovisanju određenih odredbi, posebno kod obaveza zaštitarskih firmi, koje će uključivati organizatori sportskih priredbi.

Član Odbora Andrija Popović je sugerisao poslaniku Petru Porobiću da treba djelovati amandmanski na rješenje za koje smatra da će prouzrokovati probleme u primjeni zakona.

Član Odbora Petar Porobić je najavio da će podnijeti amandman.

Predsjednik Odbora je konstatovao da je rasprava po ovoj tački dnevnog reda završena i pozvao članove Odbora da se izjasne o Predlogu zakona o sprečavanju nasilja i nedoličnog ponašanja na sportskim priredbama.

Odbor je jednoglasno podržao Predlog zakona o sprečavanju nasilja i nedoličnog ponašanja na sportskim priredbama i predložio Skupštini Crne Gore da ga usvoji.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine Crne Gore određena je poslanica Aleksandra Vuković.

Nakon iscrpne rasprave i glasanja, predsjednik Odbora mr Radule Novović je konstatovao da je Šesta sjednica Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport završena.

Sjednica je završena u 12:05 sati.

Broj: 00-63-11/

SEKRETARKA ODBORA
Svjetlana Aligrudić

PREDSJEDNIK ODBORA
mr Radule Novović, s.r.